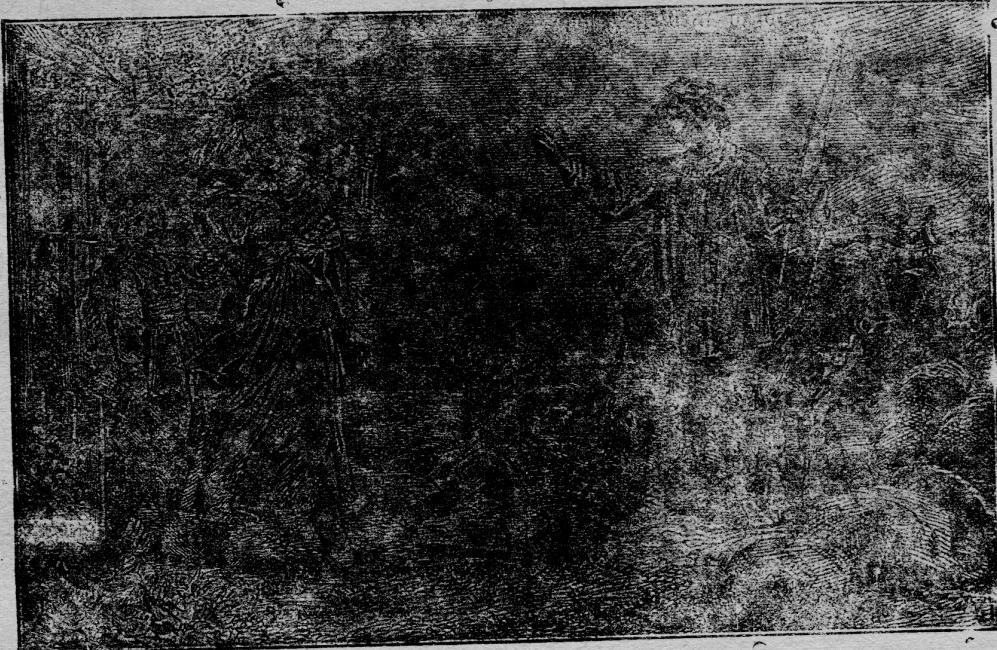

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prez spar měrnv
Čerstwość da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrňe džělaš
Wśedny dny;
Dzěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes man
Njeh či khma
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će! F

→ Sserbske njedželiske lopjeno. ←

Wudawa zo kózdu hóbotu w Smolerjež tñihicjízyczenni w Budyschinje a je tam sa sichtwórtlétmu pschedpłatu 40 pj. dostacž

Graudi.

Efes. 2, 4—10.

Lubosć, dobrota, žmilenosć, hnada! Kajka słowa, kajka móz a kajke skutki! Zapospótoł Pawoł tige efejskym wulku hnadu, kótraž je jím data, prawje psched woczi stajiež. Pschedewschém jich na hubjenstwo dopomini, w kotrymž běchu, w kotrymž fu wschitke i pschirodzenja, so by cíjim jachniščho wusbehniš źmilenosć Božu, efejskym pschitwóko: „S hnady seže wj sbózni sežinjeni psches wérnu.“ To słowo placzi tež nam. Pschetož Boža hnada je naš wumohla i pollečza hrécha a dawa nam móz i nowemu žiwjenju.

Zadanie po sbóznoſci bydli w čłowiskej wutrobje. Schto možlo wažniſche bycž hacž sbóznoſcz? Schtož nam pucž do njeje polkaſa, tón wieži naš to najwjetsche. Wěste, jažne wotmowljenje na praschenje wszech praschenjow nam evangeliј da: „Jako my morwi běchmy w hréchach, je naš Bóh i Chrystužom žiwyh sežinit; tež je naš i nim sbudžil a hóbu i nim na njebjefke žadžil, w Chrystužu Jesužu, pschetož i hnady seže wj sbózni sežinjeni psches wérnu a to njeje wot waž: Boži dar to je; niz se skutkow, so by zo nichotó njehwalit.“ S hnady sbózny! Wěšch, so to tak wjèle rěka: Poprawym a prawdož njesbózny, dokelž by morwih w hréchach? — Hrěch naš wot Bóha a i tym wot žiwjenja dželi a wjedze naš do žmijercze, do duchowneje žmijercze. S njeje wukhadža cželna a wěžna žmijercz, njeprchindže-li tebi wumozjenje i možy žmijercze. Schtož je tón mordat Tón ferskta teho žweta, kotremuž žlužitaž žwet a nashe cželo. Hdzejz pak duchowna žmijercz knježi, tam žane sbože, žadyn mér njeje. Pschetož cži bjesbózni nimaju mera. Myžl na jeneho žwiateho

t praweho Boha jím mér rubi. Tehodla poła wschitkich ludow horze žedzenje po wumozjenju i tuteje žmijercze, i pollečza hrécha namakaſch. Tuto žedzenje zo na hnijaze waschnje we woporach, w Jerusalemskim templu pschinježentych, počasa. Ale wschitke wopory běchu podarmo. Čłowistwo we živojich hréchach wosta a mér i Bohom njenamaka. A dženža hiscež dyrbjalo wono pod cžekim brěmjenjom žwojeje winh a pollečzom hrécha sfychowacž, hdjy njeby žaneho wumozjenja mělo. Tola tajke wumozjenje manu. Tón žmileny a hnadny Bóh je jo nam w Chrystužu Jesužu našchim Sbózniku pschitwóko. — Zenož psches Chrystuža njebjefki mér, wěžne žiwjenje, sbóznoſcz dostenjem. Tak praji tu, našch teſt: „Bóh, kž je bohaty na žmilenosći, žwojeje wulkej milosće dla, i kotrejž wón naš je lubowal, jako my morwi běchmy w hréchach, je naš i Chrystužom žiwyh sežinit, tež je naš i nim sbudžil, a hóbu na njebjefke žadžil w Chrystužu Jesužu.“ Wulka je Boža lubosć i nam, mózna a džiwna jeho hnada, pschetož wona móže, schtož ženie je žadyn čłowjek njeje žebi myžlit, žwojego jeniežkeho narodzeneho Čsyna do žweta a dw žmijercze podacž, so by našch hréch sahubjeny, žmijercz sabita, wěžne wujednianje namakane bylo. A so by wón wobzvědežil a sahygloval tele wumozjenje, je Bóh Jesuža wot morwih sbudžil a pschebadžil do njebjefkej krážnoſce. S Jesužowym horjestaczom a i njebjufpiczom bě čłowiske wumozjenje hakle sawěrnje dokonjane. Pschetož — o kajka hnada! — Bóh je naš i Chrystužom žiwyh sežinit. My běchmy w hréchach morwi, ale Bóh je naš žiwyh sežinit i Chrystužom w jeho towarzstwie. Do tuteho žmijerczi podateho žweta je Chrystuž wérne žiwjenje pschinježek; wón je to žiwjenje. Schtož je jeho we wérje sapšchijał, tón ma to žiwjenje. Wón je drje

tón ham kąž prjedy, nožy drje Hadamowe snamjo na ſebi, ale tola je hinaſchi; pschetož do njeho je tež Khrystuſhove snamjo ſacziſchezane. My ſimy ſ nim ſbudženi a ſobu na njebjeſke ſbudženi w Khrystuſu Jeſuſu. Wón je nam, kiž hiſcheze kholožimy po ſemi, hiž měſchezanſke prawo w njebjeſbach dał, ſo njebhchmy, ſemju w ſmjerce ſopuscheziwſhi, byli bjes domiſny. Wón je nam tež, hacž runje nam to ſeitſe tak jara pschivitſiue, njebjeſku myſl psches hwojeho Ducha do wutroby dał, ſo ho nam chze po tym njebjeſkim wohydlenju, po węcznej ſbóžnoſci. — O kał kražnje je nam Bóh hwoju wulku luboſcz a ſmilnoſcz wopofaſal. Tajla wulka Anjeſowa hnada teho jaſoſtola muči ſi tuthym džakapolnym ſlowam: „S hnady ſeże wó ſbóžni ſežinjeni psches wérnu a to njeje wot waž: Boži dar to je; niž ſe ſkutkow, ſo by ho nichtó njekhwaliſ.” Haj, ſ hnady! So naž wón ſbóžnih ſežini psches Khrysta, ho njeſtanje někajkeje ſaſlužby dla, kotruž bychmy měli, pschetož my žaneje nimmam, ně, ſi temu jeho muči jeho njekončnia, njewuſledžna luboſcz. S hnady ſeže wó ſbóžni ſežinjeni psches wérnu. S hnady — to je Boži dobročiſty dar; psches wérnu: to je naſche pschijecze. — Wéra ſapſchija Khrysta a jeho ſaſlužbu. Evangelij praji: „wér” a niž: „cžiń”. Cži ſu Bože pižmo wopacju wulkadowali, kotsiž wucža: cžiń a ty buđesč ſiwy; woprij hwoje ſiwiſenje, ſtrowoſeſe, kublo, abo: wopuſhecz člowiſte towarſtvo, poſez ho, khostaj ho, abo: cžiń dobre ſkutki, podpjeraj khudych, budž prawy, ſtróſby a ty wodacze hréchow doſtanjeſch. O hubjeni wucžerjo, kiž namoſtveja hréchneho člowiſeka, hwoje wumozjenje ham w ſebi pytač a jeho ſawjedu ſi hordej myſli, ſo moħl wón ham ſebje wumoz. Kał zyle hinaſk praji evangeliſ: „Wér!” Podarmo ho prózuijeſch, ſo by ho ham ſi Bohom wujednał, hladaj horje, wér, proſch: Božo, budž mi hréchnekej hnadny! „S hnady ſeže wó ſbóžni ſežinjeni psches wérnu, niž ſe ſkutkow, ſo by ho nichtó njekhwaliſ.” Wéricz, to reča: Tu w evangeliu nam poſkiženiu hnadi pschijecz, tak ſo na nju ho ſpuschežom a wérmy, ſo Bóh nam budže hnadny tuteho kſchijowancho a horjeſtanjenego Khrystuſu dla, nam woda naſche hréchi a naž horje wosmije ſa hwoje džecži a herbow węczneho ſiwiſenja. — Bjes tuteje wérhy žana ſbóžnoſcz. Wéra je jenicžki piucž ſi ſbóžnoſcz. Hladaj na hobrow Božich, kajzy běchu w tym čaſu, hdžej čzychu ſebi ſbóžnoſcz ſaſlužicž a potom, hdžej tu ſpožeženii a darjenu we wérje pschijachu. Hladaj na Pawoła a Luthera. Esłowo evangeliſa, kotrež jeho duiſhu ſe ſbóžnoſczu napjelni, wón lacžnym wutrobam w ſiwiſe preduje: „My ſa to mamy, ſo člowiſek prawy budže bjes teho ſakonja ſkutkow, psches wérnu.” A w naſchim teſſe ſlineži jako wothlóž: „S hnady ſeže wó ſbóžni ſežinjeni psches wérnu.” Derje tebi, hdžej ſy tež ty pschijak tutu wucžbu evangeliſa wo hnadej psches wérnu. Tola njebudž hordž, myſlo, ſo by ſi tym ham něſchtó dokonjal ſi hwoje ſbóžnoſcz. Pschetož nichtó njemóže Jeſuſej we wérje Anjeſ rěkač, kiba psches hwyjateho Ducha, a my ſi wutrobu wusnajemy ſi 3. artiflom, ſo ham ſe hwojeho roſoma abo možy njemóžentu do Jeſom Khrysta, hwojeho Anjeſa, wéricz ani ſi njemu pschijecz. Tehodla naſch teſt praji: „a to njeje wot naž: Boži dar to je.” Tak je hnada, ſchtož wón nam da, wumozjenje na kſchiju a hnada je, ſo móžemt brac̄, ſchtož wón nam dawa, ſo wérnu doſtanjemu jało ruku, ſi kotrež ho pschimam teho dara. Jenož to ho Bóh tebie prascha: chzeſch th? chzeſch wéricz, chzeſch psches wérnu ſi hnady ſbóžnoſcz doſtač? Šbóžny je tón, kiž ſi wutrobu praji: haj! Temu Bóh móžtije dawa to, ſo chze, a to, ſo cžini, po tym dobrym ſpodobanju.

Schtož je taſku wulku hnadi doſtač wot Boha, tón dyrbi tež Bohu ſlužicž a po jeho woli ſiwy bycz. „Pschetož my ſimy jeho ſkutk, ſtworjeni w Khrystuſu Jeſuſu ſi dobrym ſkutkam.” Psches hwyjatu kſchijenizu, tu kupjel noweho naroda, ſimy my

Boži ſkutk, nowe ſtworjenje. Tehodla mamy tež w nowym ſiwiſenju kholožicž. Naſche ſiwiſenje ma ſnamjo Khrystuſhovoſteho ſiwiſenja hycž. To chze Bóh, to žada tež Khrystuſ, kiž njeje pschijehol, ſakor a profetow ſanicžicž, ale dopjelnicž. Schtož měni, ſo tale evangeliſka wucžba: psches wérnu, niž ſe ſkutk ſbóžnoſcz doſtanjeſch, člowiſeka ſiwiſko ſežinti ſi dobrym ſkutkam, haj ſi hréchennu namoſtwa, teho wéra njeje prawa wéra do Khrystuſu Jeſuſu. Pschetož pižane ſteji: „Wéra bjes ſkutkow je morwa” a „hóneže ſa hwyjeczenjom, bjes kotrehož žadyn teho Anjeſa wohladacž njebudž.” Hdžesč dobre ſkutki njejſu, tam je člowiſek podarmo wéril. Ně, my nimam ſo jenož Božie ſmilnoſče troſtowacž, ale mamy tež w dobrých ſkutkach kholožicž. — Móžemt pak tajke dobre ſkutki ſe hwojeje možy dokonjeſch? Ně, pósnaviſchi hwoju ſlaboſcz dyrbiſu wusnacž: Móž naſcha nicžo njemóže. Tež w tym, kiž je psches wérnu do Khrystuſu namakał měr hwojeje duiſche, býdli tón ſly lóſcht, ſo ma ſo ſi hréchom dale bědžicž. Ale Boža hnada jemu pomha. „Pschetož my ſimy Boži ſkutk, ſtworjeni w Khrystuſu Jeſuſu ſi dobrym ſkutkam.” We hwojim ſlowie a ſakramentomaj wón nam pschezo ſaſo nowe možy ſi wusnaczenju dawa a chze naž do Khrystuſhovoſteho ſnamjenja pschekražnicž, ſo moħli prajicž: Niž ja ſym ſiwy, ale Khrystuſ je ſiwy we mini. Tak je wſchitko, haj wſchitko hnada. So by hnada něhdý tež ſmjerteru ſahlik był, na kotrejmuž cžiſche wužmu! Hamjen!

Dopelni nam, Jeſu, hwoje ſlubjenje.

Jan. 15, 26—16, 4. —

Hóž: Pschitndž, ſenjeze Jeſom Khryste, ham ſe.

Nam, Jeſu, pohlač Troſtatarja
ſy mile ſlubili wot Wózca.
Duz dopelni hwoje ſlubjenje
nam nětko a ſpožež wjeſzele! —

Wón Duch je hwyjath wérnoſče,
ſi nam pschihadžaz ſi węcznoſče,
a dawa ſbóžne hwydeženje,
jo je we tebi ſiwiſenje.

A chze tež hwydkow ſežiniež naž,
wſacž bojosež wſchu a ſtruchloſež ſi naž,
ſo bychmy mužnje hwydežili
a cžeſež tak twoju roſnjeſli.

Ty pschipowjedač to nam ſy,
ſo bojeli ſo njebhchmy,
hdžej ſežze ſiwt naž ſahubicž
a mieno twoje wutupicž.

Waž wuſtorkaju ſi towarſtwa
dže hwojeho, — to wosſewja
nam ſlowo twoje wérnoſče,
kiž do węcznoſče njeshinje.

Cžaž pschitndž, prajich nam, ſo cži,
kiž hwydkow twojich morili
ſu, ſebi ſlepí pomyſli,
ſo węczne Bohu ſlužachu.

A budža tutto cžiniež wam
piucž poczežujo ſi njebjeſam;
wſchak Wózca njesnaje a mje
ſiwt, kotrež ſlepý wostanje.

Ssym wschitko to wam prajit ja,
so nješnata wam njebyla
by hwoeta hida njemdreho,
kiz jenač pschećiwja mi bo.

Wat spocžatka pak njeſhym to
wam prajit, dokelž hwojeho
mje pschećela a tovarſha
wschak mjeſeſhe sa wodžerja.

Exaudi! Knježe wuſhlych naſh,
hdyž hivjatkovny ſo bliži ežaſ!
Pſchiudz ſ Wotzom k nam a Troſhtarjom,
ſo twoje bydlo hmy a dom! —

Hlóz nusy ſ hobrſkeje bitwy na wjecžornym bitwiſhczu.

Sčehowazh pólny list je ſo ſ krajneho wjecžorneho bitwiſhczu piſał wot jeneho ſakſkeho leutnanta. A ſłowam tuteho pólnoſchereho wychka je jedyn ſakſki duchowony te tež tu tomu liſtej pschitajene ſłowa pſchipiſał a wſcho hromadze po zlyhym kraju roſeſlaſ. Wobojne naſh dopomina na ſłowa naſchego Hindenburga, kotrež je pſched dleſchin hižo ſkoržil prajizh, ſo naſch lud ſo wjazy doſeſ ujemodli a fe hwojimi modlitwami woſaka wjazy doſeſ ujepodpiera. Duž budze woſebje tež tu naſhim ežitarjam a taſ naſhemu ludej podate k khutnemu roſpominanju a k temu, ſo by tež pſches to kózdy ſaſo ſ nowa poſnuwanym byl, ſo hobi hědžieſ ujepcheſtaſaſo a hwořenje, doniž to dohćeſe njedobudzem, kotrež je naſchego luda a kraja ſbože a mér!

Pólnoſchery píſeſ ſ wjecžorneho bitwiſhczu: „Hdyž ſebi roſpominam, ſchtu ſo tu pſches wjele měhazow doſho z napinajom wſchech mozow ducha a ežela džela a pſchihotuje, a taſ ſa naſh wschitko a pak tež wschitko wot poradženja tuteho hobrſkeho woſowania woſwiſuje, hdyž ſebi to wſcho roſpominam, ujeruji, taſ to móhli w tym jenyh taſ liwžy bycž! Moje měnjenje je te, ſo dyrbjal ſo naſch zlyh lud w domiſnje nětſle kózdy džen we wěſtých hodžinach na koſenomaj modlicz. Dyrbala kózdički džen powſchitkowna wulka modlitwa, ſhromadna modlitwa ſ milijonow wutrobow k ujebu ſapacž ſa to, ſo by ſo nam wſcho poradžito. Runje w tym, ſo ſo ſhromadžimy, w tym, ſo hmy pſches jene, bych ja, kaž hewak druhdže, taſ tež tu to rukoſowanje ſa to woſladacž chýz, ſo jo dokonjamy. Tola, tutu myſlīcza po wſchém ſdaču nikomu ujepchipadnie, njeſ tmy, ſo ſo tola hewak wſcho ežini, ſo bychmy dobyli. Drje jich mało budze, kotsiž ſo ſa wuſpeč a dohćeſe modla, wſchitzy pak to dyrbjeli a to ſhromadnie w poſtajených hodžinach! Cžehodla ſlaža to tu poſla naſh ſ thym ſroſymienjom a ſ tej pſchesjednoſeſu taſ jara? Cžehodla ujepoſtajeſa ſo tu eži ludžo, kotsiž ſu wo možy ſhromadnieje modlitwy pſcheſhwědeženi? Tich doſeſ manym tola w naſchim ludi! Hdyž ſo wschitko ſtawa, hdyž ſo wſchě možy napinaja, ujeſhme tola tutu móz njevutrijebanu woſtacž, nětſle, hdyž wo ta dže, hač bywam by ſo ujebywam. Mye naſche dohćeſe bywaja taſ wulke kaž chzedža, ja dyrbju tola prajicž, wone bych ſiſhčeje wjetcſe byle, byli ſo tuto modlerſke poſtupowanje w domiſnij ſjednočiſlo ſ naſhym poſtupowanjom tu woſkach! To je moje krute pſcheſhwědežni!

Wyschſchi leutnant ſ.

Te pſchipiſane ſłowa ſu něhdže tute: Podath list je hižo hſazh ſchecžanow poſmuſ, ſo ſo kózdički džen w ſamnej hodžinje — wjecžor wot 8 hač do 9 hodžin, hwojby ſ ſhromadnej

modlitwje ſjednoča, taſ doſho hač ſa wulka bitwa na wjecžornym boku traje. My napominamy wschitkach, kotsiž móža ſo modlicz, ſo bych ſo tuthm modlerjam pſchisamkyli k temu dobroproſchenju:

ſa to wulke ſa zlyh ſwět wažne a roſrihaze roſbjudzenje, ſo by Bóh jo taſ trjebal, ſo by jeho kraleſtvo k nam pſchisichlo; ſa naſchich mrějazych a krawjazych bratrow tam woſkach, ſo by tón ſenjes jim pomhaſ, ſo bych ſo pſchewinyls.

ſa tych ſrudženych a žarowazych tu domach, ſo by ſo jím to žohnowanje, kotrež tež ežerpujenje ma, doſtaſ;

ſa naſchu dufchu, ſo ujeby tute dny bjeſ wužitska ſiwa byla.”

Wójna a mér.

„Woſkach je wſcho mérne!” Ludžo nětſle praja, tež wo wjecžornym boku, ſabywſhi, kelfo ſiwiſenja a možy pſchetrjebaſebo bědzenja a kelfo njevuprajinje ežekho džela ſebi kózda hodžina tuthy „měrnych” dnjow tam woſkach žada, ſabywſhi, ſo ta wulka bitwa tam na wjecžornym boku ani woſkomika hiſhče poſtaſala njeje, ſabywſhi, ſo ſo tam kózda mjeñſchina hač do poſledneho wutrijeba, ſa to doſonečaze bědzenje a woſowanie, mjes tym ſo tu domach jich telko ſu, kotsiž niž jeno mjeñſchina, ně hodžina ſ njeſtrjebaſchim „wſchomudrym” kritiſowanjom a ſ runje taſ njeſtrjebaſchim ſwarjenjom a moſtotanjom abo ſaſo ſkorženjom a dwělovanjom pſchećinjeſa. Woſebje maja naſche wójſka tu dobytu „Kemmel-horu” ſebi ſchkitacž, kotrež jím jara wjele wuſpeča ſubi, ujepſchecželam pak ſ wjele ſchfodowanjom hroſy. Šichtož ju woſkhoiva, tón tež ſlonečnje ſ knjefom nad Opernom a woſkolinu woſtanje. Kaž tu woſebje ſyliſje ſo wojuje, taſ mjenje a bóle po zlyh froneſe, tež n. pſch. ſaſo pola Hartmannsweilerkopſa. — Na italskim boku njeje hiſhče k wočkanej offensivje doſchlo. — W Palestiniſje pak ſu ſu, woſebje 30. haprile, wulke bitwy bife, kotrež buchu Turkam a Němzam ſ dobyczom nad Fendzeljanami; bitwy ſo na woſemaj woſkomaj Jordana bijachu, woſebje w krajinje woſkolo Jericha. — Na rauſcho-poſnóznym boku poſla ſinow je ſo tehorunja bělým woſkam ſinifich a Němzam poradžilo, ežerwjeni gardu pſchewinycž, taſ ſo drje tež tam ſkoro kónza woſowanja woſladam. Noweho woſowanja hružesche nam ſkoro we Wuſkrajnskej, tola naſchi woſazy pſchimaju hruženje a twjerdze; to je ežim niſtſche, dokeſelz nam a hiſhče bóle Awſtriskej zyroba ſ Wuſkrajnskeje je wulzy nusna. — Niž lepje, ale ſferje hörje je to w Rumunſkej, ſ kotrež je ſo w tuthy dnjach mér podpiſhal. Rumunſki kral a hiſhče bóle kralowa ſtej wſcho druhe, jenož niž nam pſchecželne ſmyſlenaj; tola naſchi wjedniſy budža tež tam ſe ſiwojimi pſchecžiwnikami hotowi, taſ ſo ſo nam te dohćeſa k raſnu wjazy ujefkaſa.

o

14,5 milijardy.

Njeſpſchecželam do hlowy ujecha, ſo hmy telko ſa 8. požčonku nawdali, tehodla na wſchelakore waſchnje ſphtuſa, tutu hobrſku licžbu tež 14½ milijardy pomjeniſhieč a taſ abo hinač něſhco ſ ujeje wuſchomórhę. Tuta licžba 14½ milijardy abo 14 500 milijonow je pak tež taſ wulka a hobrſka, ſo ju woprawdze pſchewidžecž a dorozymicž ujemožes. Bych ſi ſtute 14½ milijardy ſlotaki byle, bych ſi wone taſ něhdže wažile 116 000 zentnarjow, a bych ſi to ſlěborne ſenohriwaki byle, a jedyn na drugi ſestajan, by tutu roſka tu wěſeze naſladnu doſhodze ſo 9 475 km abo 9 475 000 m měla. Hdyž by tutu ſ jenyh kónzom na poſnózny pol poſložil, by ſona po zlyh ſemi hač něhdže k equatorej doſhahala, t. r. th by ju pſches ſchitwórtu džel ſemje

położicz mohł. Hdy by pał żebi tute jenohriwnaci nihdze swoścę chył, by tomu „jenoż” 7250 wosow sa czahi na żeleznizgh trjebal. A chył żebi do zyla to wjehele żinicę a żo żydnyč a żebi tute jenohriwnaci pchelnicz, njetrjebal do 91 lēt a 10 mēszazow sażo stanyč, też niz k jēdzi a spanju, nē, w nož a wodnjo by dyrbjak żedzecz a liczicz a to hiszceż sa sekundu s najmijescha 5 jenohriwnakow. Duż bjes dżiva, so tutu njewumēr na liczba też našhim njepshczelam tał rjez do hłowy njecha!

Szylnoscz we Bosy.

„Davit pał żo pożylni w tym Kenjeju, żwojim Bohu.” Tał eżitamy 1. Sam. 30, 7 wo Davicze, jako bēsche we wulskiej stysknoſci żwojeje wutroby. Na taſke waschnie pał żo to sta? To wiđzimy derje doſez s kraſnych psalmow, kiz ſu nam wot Davita ſpżerżane. Wón wužypowaſche we nutrinej modlitwie żwoju wutrobu pshed Bohom a proſhescze jeho wo móz a žylnoscz, wo radu a troſcht, doniz jeho wutroba k mērej njepshindze, doniz jeho duch jaſnije pucz njepoſna, po kotrymž mējeſche khodzicz, doniz jeho bojaſliwa duscha wjeſelu khróbkoſc n jedosta, to ežnicz, ſchtōž bēſche runje w jeho položenju to prawe a najlēpſche. Tehodla bēſche tež Kenjesowe żohnowanije ſ nim, tehodla jemu żenie to ſhonjenje njepobrachowasche, so je tón Kenjes dobrocziwy a pshczelniwy.

Cziniimy tež tał, lubi čitarjo? Požylnimy żo tež w naſhim Bohu a je pshede wſchém Davitowym Bóh tež naſch Bóh? Davitowym Bóh bēſche tón Bóh Izraelski, tón žiwym Bóh. Tuteho žiweho Boha, Wotza naſchego Kenjesa Jezom Chrysta, kiz je nam w nim žwoju wutrobu połnu njeſkončneje wutroby poſkaſł a ſjewiſ, dyrbiny ſnacz, hdyž chzem yżo w nim požylnicz. Hdyž jeho ſnajemy, hdyž jeho manu, potom móžemy żo w nim požylnicz, ſo wſchitke naſche staroſcze a stysknoſcze do jeho žwernieje wutroby wužypamy, jemu wuſkowym, ſo ſamym żebi radzicz a pomhačz njeveny, jeho wo khróbkoſc, móz wjeſeloſc a žylnoscz proſhym. Njeſhy hido husto a pſchezo a pſchezo ſažo ſhonil, ty wērjacy kſhesczano, tał pſchi tajkej modlitwie ežemne, mrózne bjesnadžiſnoſcze, bojoſcze a stysk wotjal ežehnichu, tał bu njebio twojeje wutroby pſchezo jaſniſche a žwonečko Božej hnady a žwernoscze pſchezo wjeſelsche a czoſliſche žweczeſche? Haj, dha khróbkoſc a žylnoscz, nadžija a dowěrjenje do prjedy tſchepotazeje a bojaſliweje wutroby żo wrózci, my wiđzimy ſ dobow wupucz ſe wſchitkich ſchmatańzow a ſyſkow, naſche na ležnoſcze żo wjazh tał ſachmatane njeſdadža, my ſhonimy, ſchtō rěka: żo w Bohu požylnicz. k k

O, hdyž ſponinamy na wſchitke ſrudne padu, ſadwołowanja, kiz w naſhim ežazu żo tał pſchisporja, na te ſamomordarſtwa, kiz maju jenož w tym žwoje żorlo, ſo wbohe wopuſtſczenie dusche žwoje žiwenje žwój pſchichod w najezmowischiem, najczorniſchiem žwetle wiđza a ſe žwojeje nuſy žaneho wupucza njenamakaju a pſchi tym žaneho pſhesczela njewiedža, kotremuž móhli žwoju ſrudobu, staroſc, žwój stysk, ſo żebi žaneje radu njewiedža, wuſtorzic! O hdy bych u tola tamnego najzwerniſcheho pſhesczela a pomožnika meli, kiz je pſchezo ſwolniwym a hotowym, nam pomhačz, kiz ma ſtajnie dželbierjaze wucho ſa naſchu stysknoſc, ſa naſche wuſkoscze; o tał bych u wobarnowani woſali pſhed ſrudnym konzom, pſhed wulkim hręchom, ſa kotryž pokutu ežnicz a Boże wodacze phtacz je w najwiaſz padach njemόzno.

So bychym tola wſchitz, pſchezo ſlepje natwuli, ſo w Bohu požylnicz, a to kóždy džen, kotryž Bóh nam spožci, ale tež we woſebiſtch pruhowanach, we stysknoſci a ſrubobje a we žmierznej nuſy. Wo kóždym njes nami dyrbi rěkacz taž wo Davicze: „Wón požylni ſo we žwojim Bohu.”

Swojniczeho ežazu.

Tu dženka hiszcež jena powjesež wo retiadze Franzowow w lēcze 1813. Spóſnawajmy pſhi tym, wo kelko ſbožowniſchi my w tutej wojni žm, hacž naſchi prijedowizy, a to teho dla, dokelž w tutej wojni naſche wójska njepshczelam pucz do wótzneho kraja ſahacziču, haj niz jeno to, wone ſo dobyczeszy do njepshczelniſkich kraju pſchedobyczu a njepshczelam taž wójnsku hroſnoſc do njepshczelniſkich kraju wrózco ſbiciu.

Bě to w lēcze 1813. Ssny tehdz na 2 nježdželi ſe wžy ežeknili. Bě to jene lēto kotrež njebudžes. Ja tajkeho njeponimy. Tał někotryžkuli je tehdz ſhmierz namakaſ. Franzowosojo paſachu a Ružojo tež potom, ſchtōž tu hiszcež bě. To bě žalostny ežaz, a kóždy džen woſakow w domje. To bě žalosz a muſa. Bóh naſ ſvarnui pſhed tajkim ežazom. Njebe žana nježdžela a žana Boža ſlužba. Jenož na tsi nježdžele bu modleſka hodžina džeržana. Moja macz džesche tež do Božego domu; njebe ſo jich tam hiszcež wjele naſchlo.

Na poſledku tola do prawej ſuow.

Jako naſchi woſaz w lēcze 1870 na Paris ežehnichu, roſcęka wjele njeſhczanow. Tał ežekn tež mloda holza, kiz bě ſedom dorotka, do Londona. Ta bēſche žwojego ſbóznika na ſpodiwne waschnie ſefnala. Jako džeczo bēchju do někajkeho kloſchtra na wotczehnjenje dali. Wona bě ložkeje myſble byla a bēſche wjele kloſtanja ſhonila. Nědžy bēſche tež wučeržny ſeſtepliwoſc na pruhu ſtajila, bu ſe jſtvy wupokasana a roſhněwania wučeržka ežiſny knihi ſa njej. Wona je ſběhny; bēſche to Nowy teſtament. Wona we nim ežitasche a bu pſches njón wobročena. Jako bě dwé lēcze w Londonje byla a dobre wokolo ſebje roſkywala, wumrie na wutrobnje ežerpijenje, ale połna nadžije. Tał tež to je tón Nowy teſtament do tamnego kloſchtra pſchisħol? Ssnađz bu na Pariskej wuſtajenzy w lēcze 1867 někomu darjeny a pſchinidze na ſdacze na njeprawe město. A hlaſ, runje pſches to, ſo bu prjecz ežiſnjeny, pſchinidze do praeſu rukow.

S blifsa a ſ daloka.

Diplomu abo pſchipoſnaczą roſdželuja ſo w tutych dñiach abo ſu ſo hido roſdželile tym, kotsiž ſu ſańdžene lēto „měſhczanſke džeczi” na hofpodze meli. Že to rjane ſopjetko, tola rjenschi, haj tón najrjenschi a woſebniſchi diplom bych ſebi ratarjo a druſy na kraju a na wžach ſ tym napiſali a na pſchezo, woſebje ſa ežaz mera ſapižali, bych u ſi woni tež lētza, w tym „ſchtwórtym” wójnskim lēcze, ſ kotrehož bōrſy jene pjate budže, ſ tych miſu traďazzych měſtow, ſ tych nam tu na kraju njeſnatu wójnsku ból a boleſz czerpiazzych měſzanskich žwójbow džeczi ſ ſebi wſali, te džeczi, kotrež dyrbjia jumu ſ naſchimi džeczimi ſ kraje bēz pſchichod naſchego luda. Njeđyrbjalo ſ tajkemu ſlutkej luſoſcze ratarjowu wutrobu pohnuć tutto kraſne žnijove bohatſtwo lubjaze naſečzo, wot Boha nam požlancie!?

Se ſſerbow. ſhonichny něſhto wo tym, ſo je w Minala wifitazija byla. Drobnijſeho a wěſcijſeho ani wo ſerbſke ani wo němſke wifitaziji njewiedžo, tež niz, ſchtō je na ſerbſkim ſobu wifitowawał, ſapiſhemy jenož telko!